

DA BO BRANJE V UŽITEK (IN UČINEK)

mag. Katarina Kesič Dimic, prof. def

(objavljeno v reviji *Otrok in vrtec*, september 2012)

Glasno branje z otrokom spodbuja marsikaj. Pozitivno vpliva na razvoj jezika in pismenosti, kasneje na boljše razumevanje prebranega, vse to pa vpliva na dober šolski uspeh.

Žal se še vedno vse prepogosto dogaja, da je vzgoja in vse, kar je z njo povezano, ženska domena. Raziskave so pokazale, da otroci pri branju napredujejo še hitreje, če je njihov bralni partner očka. Moški znajo določene vloge odigrati bolj možato, bolj grobo in nenazadnje bolj smešno kot mame. Preko branja imajo očetje tako priložnost, da s svojim otrokom poglobijo vezi in izboljšajo odnos. Kasneje dobijo večji vpogled v šolski uspeh in se konec koncev počutijo zadovoljne zaradi občutka koristnosti.

Kako uspešno glasno beremo otroku?

Priprava:

- Knjigo najprej sami prelistajte, da dobite občutek o njeni vsebini in zahtevnosti. Tako se tudi pripravite na to, kateri del boste skrajšali, raztegnili ali popolnoma izpustili.
- V mislih imejte svojega otroka (starost, razvojno obdobje, interesi) in kakšen namen želite doseči z zgodbo. Tako se boste lažje odločili, kakšna vprašanja boste postavili otroku, kaj boste dodatno pokomentirali in kdaj boste to storili (pred branjem, med ali na koncu).
- Če izbrano zgodbo otroku berete prvič, se med branjem izogibajte pogostemu ustavljanju in komentiranju, da bo otrok dobil občutek o vsebini.

Preden začnete z branjem:

- Prepričajte se, da je otroku (otrokom) udobno. Udobno mora biti seveda tudi vam.
- Otroku pokažite naslovnico in preberite naslov (starejšim lahko tudi avtorja).
- Povprašajte otroka o všečnosti naslovnice.
- Poudarite, na katere stvari naj bodo med poslušanjem še posebej pozorni.

- Zastavljajte vprašanja, kot so:
 - Kaj misliš, da se bo v tej knjigi dogajalo? Zakaj?
 - Kje misliš, da se bo zgodba odvijala?
 - Ali si (sva, smo) že kdaj bral kaj podobnega?

Med branjem zgodbe:

- Spreminjajte glas med branjem, bodite aktivni in zanimivi.
- Med branjem si sledite s prstom, da vas otrok lahko spremlja.
- Med branjem s prstom kažite na tiste dele ilustracij, o katerih trenutno teče beseda.
- Dodajte informacije ali težje besede nadomestite z lažjimi sopomenkami, da bo otrok lažje razumel. Težje besede lahko tudi obrazložite.
- Spodbujajte otroka, da bo predvideval razplet zgodbe, zaključek.
- Povejte svoje mnenje o zgodbi.
- Dovolite otroku, da sprašuje in komentira.

Po končanem branju:

- Sprašujte otroka o zgodbi:
 - Kakšen je naslov knjige?
 - Kdo je avtor?
 - Kje se zgodba dogaja?
 - Kdo je najpomembnejši junak? Zakaj?
 - Kaj je problem zgodbe, zakaj nastane prepir, kako se razreši?
 - Ali te ta knjiga spominja na katero drugo? Zakaj?
 - Kako se počutiš ob tej zgodbi?
 - Ali so ti ilustracije všeč? So ti pomagale pri razumevanju?
 - Ali se ti je kaj podobnega kdaj v resnici zgodilo?
 - Kateri del zgodbe ti je najljubši?